

עין משפט‏ **נר מצוה**

כו:

וַיֵּא מִצְאֲתִי יָי חֹבֵר. היינו דוקא בתלמידיו דתניא ככל שעה (פסחים דף לט.) עד שצאתי אלל ר"א בן יעקב והודה לדברי אי נמי לא מנא חצר ששמע מר"א קאמר:
אצוותא חרווייתא. פירש בקונטרס סיב עצה הגדל סביב הדקל ונכרך ועולה כלונצי גפנים ואין נראה לר"י דבפ' כל שעה (פסחים דף לט.) אמר' מה מנה מין זרעים אף מרור מין זרעים והתם אמרינן דמרחצינא אלוותא דדיקלא ואפשר דהן ז' מינין ושניהן נכרכין סביב הדקל ט':

הדרן עלך עושין פסין

בבב מערבין. פי' בקונט' עירובי חצירות ותחומין ואין נראה דבעירובי חצירות צעינן פת לכולי עלמא כפרק הדר (לקמן דף עא:) וכל האי פירקא מוכח דאיירי בתחומינן:
ולכהן בבית הפרס. וא"ת כפסחים (דף נב.) אמר אונן ומזרע וצית הפרס צעושי פסח לא העמידו דצריהם צמקוס כרת פירוש לא העמידו דצריהם לטמאותו משום דליכא כרת אס לא יעשה פסח והכל משמע דאפי' בשביל עירוב לא העמידו דצריהם והתם נמי ע"י צדיקה דרב יהודה איירי דקאמר אצית הפרס כדתנן ושזין צ"ש וצ"ה שזודקין לאוכלי פסחים ואין צודקין לאוכלי תרומה וקאמר מאי צודקין א"ר יהודה אמר שמואל מנפח אדם צצית הפרס והולך לו ואף ע"ג דמפרש התם כפרק צתרא דלהלות (משנה ד) אף משנה כ"ד הלא צודק מציא עפר שהוא יכול להסיעו ונותן לתוך כברה שנקציה דקין וממחה אס יש ע"ס כשעוריה טמא היא צדיקה מיירי אס כבר עבר וצדיקת דרב יהודה איירי אס רוצה לעצור וה"פ מאי צודקין אס רוצה לעצור וי"ל דהא דקאמרינן התם דלא העמידו דצריהם צמקוס כרת היינו משום דליכא נמי כרת לעושי פסח צטומאה ולכן דוקא לעושי פסח לא העמידו דצריהם אע"ג דליכא כרת כיון דאי לא עביד ^(ו) נמי פסח איכא כרת אבל אין צודקין לאוכלי תרומה אף על גב דליכא כרת לאוכלי תרומה צטומאה כיון דליכא מיתה העמידו דצריהם והכי אמרינן בחומרא בקדש (חגיגה דף דה:) לעושי פסח לא העמידו דצריהם צמקוס כרת פי' אפי' צמקוס כרת לאוכלי תרומה העמידו דצריהם כרת אלא מיתה פי' אף על גב דליכא כרת אלא מיתה כדפרישית אבל הכא דטומאת כהן ליכא כרת אלא

לאו לא העמידו דצריהם צמקוס מנא דאפי' אס מערבין לדבר הרשות אורחא דמלתא הוא לערב לדבר מנא דאמר צפ' כ"ד משתתפינן (לקמן דף פג.) ובמנא רבה אפי' בלא ניפוח המירו כגון ללמוד תורה ולישא אשה ולדון ולערער עמהם כדי להגיל מידם כדאמר במס' ע"ג (דף יג.) ובפרק מי שהוציאוהו (לקמן דף מז.) דמדלא מייתי התם הא דרב יהודה משמע דבלא ניפוח איירי ולכן נקט נמי הנך מנאות ולא נקט אחריו וכן מצינו דמשום כבוד הצריות המירו לטמא צטומאה דרבנן צמי שמתו (בבבס דף יט:) גבי מדלגין היינו ע"ג ארונות: מפני

הוא גבי אחריו שרו ליה רבנן:
ולישאל צטרומה. דהא חזיא לכהן:
סומכוס איין למיר:
ולכהן צצית הפרס. סתמא היא ולאו סומכוס קאמר לה. מניחין עירוב לכהן צצית הפרס אע"ג דצענין דמצי למיזל ולמישקליה ומיכליה התם דאי לא מצי אזיל התם היכי קני שציתה צההוא דוכתא למהוי כאילו שצת שס ^(א) צצית הפרס שפיר דמי דספיקא דרבנן הוא ומותר ליכנס ע"י נפוח:

עושין פסין פרק שני עירובין

מפני ר"א. כדאמר רבי אלעאי שמעתי מר"א:
רשום ציתו ציטל ואע"ג דלא פריש צהדיא רשות ציתו דהא ודאי מתני' בדלא פירש דאי פירש לא מצי למימר ר' אלעאי בקשתי לי חצר ולא מנאמי דהא כ"ע מודו דשרי:
פשיטא. דצהכי פליגי ולמה ליה לרב שצת לומר כשתימצי לומר:
אמר רחבה אנה ורב

הונא **צר חנינא** **חרגימנא.** להאי כשתימצי לומר דרב שצת למאי איצטריך:
ה"ג **לא נכרה אלא לחמשה שערין צחצר כו'.** דאשמעינן רב שצת לשום לב להצין טעם מחלוקתן וללמוד הימנו דבר אחר דלר' אליעזר מצטל צעין יפה מצטל ולא אמרינן חצר דגלי גלי צית דלא גלי לא גלי ויניף מינה דהיכא דצטיל לחד מינייהו צטיל לכולהו ולא אמרי' למאן דגלי גלי למאן דלא גלי לא גלי ולרבנן צריך לצטל לכל אחד ואחד כי היכי דלגבי צית סצירא להו דמאי דלא פריש לא צטיל הכא נמי למאן דלא פריש לא צטיל וכולן אסורין דאע"ג דהאי דצטיל ליה עירב עם חצירו כי עירב מתחמול אדעתא דהאיא חולקא לא עירב דהאיא שעתא לאו ידידיה הוא וכדוותיה תניא צהדר (לקמן דף ע.) אחד מן השוק שמת והיא לו צית צחצר והניח רשותו לאחד מבני החצר מצעוד יום דהיינו קודם שעירבו דכי עירב אדעתא דהאיא חולקא נמי עירב אינו אוסר משחסינה הרי זה אוסר:
רב כהנא ממני הכי. להאי כשתימצי לומר דרב שצת אמתניתין ורחבה ורב הונא הוא דתרגמוה לאממורינן מינה אמתנא:
ורב טביומי מפני. דרב שצת צהדיא אמתנה עלה:
כר' אליעזר. דאמר מצטל צעין יפה מצטל:
לרבי אליעזר. דאמר מסתמא ציטל רשות ציתו:
אס אמר. צהדיא לא צטילנא רשות ציתי מי הוי ציתו מותר להן או לא:
ולרבנן. דאמרי מסתמא לא ציטל רשות ציתו אמר צהדיא מצטילנא לכו אף רשות ציתי מצטיל אי לא:
ציפא בלא חצר. כיון דאשר ע"מנו צחצרו צציטל להם:
לאו כל כמנייה. דכיון דלית ליה חצר דירת צית לא כלום היא לדידיה:
והאי כי אמר מצטילנא. צטילה דעתו אלל כל אדם ולא ציטל אלל חצר:
אזווסא חרוייתא. סיב עצה הגדל סביב הדקל ונכרך ועולה צו כלונצי גפנים. חרוייתא מכופות הרבה יחד כמחרוזות וטעם מרור צו:

הדרן עלך עושין פסין

בבב מערבין. עירובי חצירות ^(א) ותחומין:
ומשפספין. צמצוי:
חזן מן המים ומן המלח. דלאו מידי דמוזן הן וטעמא דעירוב משום דדעתו ודירתו צמקוס מוונותיו הוא וכיון שנתנו כל בני החצר כדי מוזנן צצית אחד נעשה כאילו כולן דרים צתוכו וגמלאו כולן רשות אחת וכו' וכן בעירובי תחומין נעשה כמי ^(א) שצכב שס ומשם יש לו אלפים אמה לכל רוח הלכך דבר מוזן צעינן:
צכסף מעשר. צתוך ירושלים כשהוא מוציאו (ללורך מאכלון כדכתיב (דברים יד) ונתתה הכסף בכל אשר תאזה נפשך:
חזן מן המים ומלח. צגמרא (כו:) מן מפרש טעמא דלאו פרי מפרי הוא:
מערבין לנויר. עירובי תחומין:
ציין. ואף על גב דלא חזי לדידיה חזי לאחריני וכיון דמוונא דמידי חזיא לכהן:
סומכוס **אומר** **צחולין.** אבל לא צתרומה דמידי צחזי ליה צעינן. ובגמרא (ל:) מפרש מאי טעמא לא פליג סומכוס איין למיר:
ולכהן צצית הפרס. סתמא היא ולאו סומכוס קאמר לה. מניחין עירוב לכהן צצית הפרס אע"ג דצענין דמצי למיזל ולמישקליה ומיכליה התם דאי לא מצי אזיל התם היכי קני שציתה צההוא דוכתא למהוי כאילו שצת שס ^(א) צצית הפרס שפיר דמי דספיקא דרבנן הוא ומותר ליכנס ע"י נפוח:

הדרן עלך עושין פסין

בבב מערבין. עירובי חצירות ^(א) ותחומין:
ומשפספין. צמצוי:
חזן מן המים ומן המלח. דלאו מידי דמוזן הן וטעמא דעירוב משום

דדעתו ודירתו צמקוס מוונותיו הוא וכיון שנתנו כל בני החצר כדי מוזנן צצית אחד נעשה כאילו כולן דרים צתוכו וגמלאו כולן רשות אחת וכו' וכן בעירובי תחומין נעשה כמי ^(א) שצכב שס ומשם יש לו אלפים אמה לכל רוח הלכך דבר מוזן צעינן:
צכסף מעשר. צתוך ירושלים כשהוא מוציאו (ללורך מאכלון כדכתיב (דברים יד) ונתתה הכסף בכל אשר תאזה נפשך:
חזן מן המים ומלח. צגמרא (כו:) מן מפרש טעמא דלאו פרי מפרי הוא:
מערבין לנויר. עירובי תחומין:
ציין. ואף על גב דלא חזי לדידיה חזי לאחריני וכיון דמוונא דמידי חזיא לכהן:
סומכוס **אומר** **צחולין.** אבל לא צתרומה דמידי צחזי ליה צעינן. ובגמרא (ל:) מפרש מאי טעמא לא פליג סומכוס איין למיר:
ולכהן צצית הפרס. סתמא היא ולאו סומכוס קאמר לה. מניחין עירוב לכהן צצית הפרס אע"ג דצענין דמצי למיזל ולמישקליה ומיכליה התם דאי לא מצי אזיל התם היכי קני שציתה צההוא דוכתא למהוי כאילו שצת שס ^(א) צצית הפרס שפיר דמי דספיקא דרבנן הוא ומותר ליכנס ע"י נפוח:

לחוך

מסורת הש"ס

(א) לקמן סט: (ב) ס"א דבא, (ג) לקמן ע., (ד) כל זה עד כמאן כר"א כס"א אינו. רש"י, (ט) [לקמן סח:], (ו) [פסחים לט. ע"ש], (ז) לקמן פא. קידושין לג., (ח) [בבבס לה:], (ט) [צ"ל במים ובמלח וכו"א בבבבס לה:], (י) פסחים כג. [לקמן סח:], (יא) ס"א צצית וכו"י צצית:
לעיל צמשהן, (מ) עיין חזק' סוכה לו: ד"ה צביק,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בכל מערבין עירובי חצרות. כ"צ בן מויק לה דבך פ"א ע"ש: (ב) ד"ה חזן וכו' רשות אחת וכן בעירובי תחומין נעשה כמי ששבת שס ומשם: (ג) ד"ה ולכבן וכו' כאילו שצת שס דהא לאו ביתו הוא ולא מצוי למיזרר שם צצית הפרס שפיר דמי: (ד) תוב' ד"ה ולכבן וכו' אע"ג דאיכא כרת כיון דאי לא עביד פסח צמי איכא כרת:

גליון הש"ס

גמ' כשהוא מבטל רשות צריך לבטל לכל אחד ואחד. עיין לקמן דף סג ע"צ חזק' ד"ה צטיל רשומיכו:

מוסף רש"י

אצוותא חרווייתא. הוא סיב גדול ועב ומין לעלמו הוא (פטחים לו.). הדרין עלך עושין פסין בבב מערבין. דרך כמיהא להיות פסוחין לחצר, והרבה צמים פסוחים לחצר אחת, וכן יוצאין דרך חצר לרשות הרבים, מנאל החצר רשות לכולן והצמים כל אחד מיוחד לצעלו, ואמרו חכמים אין מוציאין מרשות לרשות בלא עירוב שעירב כל הרשויות להיות רשות אחת, ומיקטן ליתן כל צית וצית צחצור פת וטולן כסלן אחד ומניחין אותו צחצור מן הבתים, ונעשים כולם כאילו דרין צחצות צית וכל הצמים דירה אחת (שוכה ג.). ומשתתפינן. שתיקט חכמים על כל חצר השתמחה למנוי, כדרך שתיקט עירוב לבתי החצר, שהיו נותנין צשתיק (שש) מצוי שהוא סתום משלש צדדין וראשו פתוח לרשות הרבים וחצירות פתוחות לו ויוצאות וצאות לרשות הרבים, הרי הוא רשות היחיד לבני חצירות, ואסרו חכמים להוציא מרשותו לרשות חצירו בלא עירוב, שהחצירות כל אחת רשות לעלמה והמצוי רשות לכולן והצריכו צו שיתוף להשתתף כל החצירות צפת או ציין ולהצית השיתוף צחצת מן החצירות (שש ג.). מערבין לנויר ביין. אע"ג דסעודה שאניה ראזיה לו היא, הואיל ואי מששיל אמויותיה שרא לאיה, מערבין, וכן לישראל בתרומה. דאי צעי מיתשל עליה, דתרומת טעוה אינה תרומה והדרלא לטיבילה והדר מפריש עליה מניה וכה (פטחים כב.).